

Damir Hrelja predaje ključeve žitnice Miranu Bojaniću Morandiniju

TAJANSTVENA ZGRADA Otvorena nakon 70 godina

„Žitnica“ na Starom gradu postat će muzej

Gradskom muzeju ovo je velik razlog za slavlje, naročito zato što im se muzejska građa u dosadašnjim prostorima već popela „preko glave“

Nikola Leskovar

Oko sedam desetljeća zgrada na Starom gradu, kolokvijalno zvana „žitnica“, nije bila otvorena za javnost, sve dok u srijedu Gradski muzej Varaždin (GMV) nije otvorio njezina vrata za brojne znatiželjnike, koji su jedva dočekali da prošeću istim hodnicima kojima su nekada prolazili plemenitaši iz obitelji Erdődy.

GMV-u je ovo velik razlog za slavlje jer će upravo tu zgradu dobiti na čuvanje i korištenje, naročito zato što im se muzejska građa u dosadašnjim prostorima već popela „preko glave“. Vijest je naročito usrećila Mirana Bojanića Morandinija, ravnatelja GMV-a.

- Svi muzeji počivaju na tri stupa, na muzejskoj građi, djelatnicima i muzejskim prostorima. Stoga je ovih dana vrlo svečano, veselo i radosno u Gradskom muzeju Varaždin - rekao je.

Gotovo izgubljeni

Tijekom svih tih desetljeća za žitnicu se brinuo Državni arhiv u Varaždinu, a u njemu je arhivska građa bila spremljena od 1938. godine.

- Te je godine Grad Varaždin donio odluku da se arhivska građa pohrani upravo u žitnici. Najvrednija građa nastala je između 1209. i 1850., a u njemu su se čuvali i gradski zapisnici iz 15., 16. i 17. stoljeća i arhiv obitelji Erdődy - rekao je ravnatelj Arhiva Damir Hrelja.

Varaždin je gotovo ostao bez te iznimno vrijedne gra-

đe sredinom prošlog stoljeća, kada je Državni arhiv u Zagrebu zaželio da žitnica bude njihova podružnica dok se ne bi stvorili prostorni uvjeti u Zagrebu, kamo bi se građa iz nje preselila.

- To je tada izgledalo kao realna opasnost jer je Zagreb bio jedini grad u kontinentalnoj Hrvatskoj koji je imao arhiv. Međutim, stvar je spasio Opći zakon o državnim arhivima, kojim je Varaždin dobio svog arhivista Mirka Androića - dodao je Hrelja.

Državni arhiv u Varaždinu od tada je koristio žitnicu i sad, nakon 66 godina, izlazi iz nje, ali bez previše tuge i žaljenja.

Nije idealno

- Uvjeti nisu idealni, imali smo problema s vlagom i mislim da će nam u novim prostorima čak biti bolje - rekao je.

Naime, Državni arhiv ovime nije ostao bez prostora, već je preseljen u veliki prostor vojarnje u Optujskoj ulici. Miran Bojanić Morandini posjetiteljima je rekao da su upravo oni, odnosno njihovi roditelji te djedovi i bake, zaslužni za to što postoji muzej, jer prvu građu za postave nisu dale nikakve institucije i službe, nego varaždinski građani.

- Gradski muzej od tada samo raste i raste, stoga nam je želja uključiti vas i osluškujući vaša htijenja pripremati buduće izlož-

Žitnica služila za obranu

Jedna od konzervatori- ca Hrvatskoga restauratorskoga zavoda iz Zagreba, Daria Škarpa Dubreta, na otvorenju je rekla nešto više o istraživanjima u objektu.

- Istraživanja su bila dosta teška, naročito u prizemlju, jer su zidovi bili prekriveni katranom i cementom, zbog čega smo morali angažirati građevinsku tvrtku. Trenutačno smo utvrdili da su se na jednom pročelju nalazile strelnice za kosi hitac, koje su prilagođene ratovanju vatrenim oružjem u 16. stoljeću. Pouzdano znamo da je u zapadnom dijelu barokni sloj i da su u prošlom stoljeću drvene međukatne konstrukcije zamijenjene armirano-betonskima. Pretpostavka je da je žitnica služila kao obrana od ulaska u sami Stari grad. Nikakve definitivne zaključke više ne mogu reći, sljedeće godine planiramo arheološka istraživanja - zaključila je.

be - najavio je. Treba naglasiti da je objekt žitnice prije dvije godine prvi put arhitektonski snimljen, što znači da do sad uopće nisu bili poznati nacrti prostora, a stručnjaci Hrvatskoga restauratorskoga zavoda iz Zagreba otada istražuju čemu je zapravo služila ova „žitnica“.

